

veidas

2,45 EUR / 2016 gruodžio 21 / Nr. 50

www.veidas.lt

ATEITIS: GREITAI PAMIRŠIME PIN
KODUS IR IŠMESIME PINIGINES **16 p.**

KETVIRTOJI PRAMONĖS REVOLIUCIJA
BELDŽIASI Į DURIS **23 p.**

„Veido“ **Metų žmogus** –
Linas Kukuraitis

Ministra

Aušra LĖKA

Aprūdijusiu „VW Polo“ į Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją spręsti opiausios valstybėje problemos – kaip mažinti socialinę atskirtį, pirmą kartą atvažiavo ministras, kuriam tie socialiai atskirtieji – ne statistika, o žmonės, su kuriais jis bendrauja. Dar paauglystėje atradęs pašaukimą, jo žodžiais tariant, trapiams visuomenės nariams padėti pasijusti ne tik sotesniems, bet ir oresniems, lig šiol jis tai darė vadovaudamas Vilniaus arkivyskupijos „Caritui“. Ministro pareigas jis vadina ta pačia tarnyste, tik didesnio masto.

„Veido“ Metų žmogus – **Linas Kukuraitis**, socialinės apsaugos ir darbo ministras ne pagal partinę hierarchiją, o iš pašaukimo.

– Ar baisu pirmą dieną naujame darbe?

– Ir baisu, ir ne. Našta tikrai sunki. Žmonių lūkesčiai didžiuliai. Sritis labai plati. Dalyje ministerijos sričių žinau, kaip spręsti problemas, bet į kai kurias reikia labiau įsigilinti.

Tad yra baimių, bet yra ir daug motyvacijos, noro kuo daugiau prisidėti prie skurdo problemų mažinimo.

– „Carite“ misija buvo padėti skurstantiems, kitokių problemų turintiems žmonėms. Dabar misija – šalinti gilumines to priežastis. Ar turite viziją, kaip tai padaryti?

– Pajamų nelygybė Lietuvoje didžiausia Europoje, net Bulgarijoje ir Rumunijoje situacija geresnė, nors pagal kitus parametrus paprastai šias šalis lenkiame. Tai visuomenėje kelia didžiulę įtampą. Sumažėjus šiems nelygumams atmosfera mūsų visuomenėje keistųsi.

Bet šios pamatinės problemos tokios kompleksinės, kad joms spręsti neužtenka vienos ministerijos pastangų – reikia visos valdžios sutelktumo. Finansų ministerija gali prie to prisidėti per mokesčių sistemą, Ūkio – sudarydama sąlygas daugėti darbo vietų, Švietimo ir mokslo – siekdama, kad būtų mažiau patyčių dėl nelygybės, prabangos ženklų, Sveikatos apsaugos – keisdama situaciją, nes dabar turtinieji daug greičiau pasigydo nei skurstantieji.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija čia taip pat turi daug ką nuveikti. Norisi institucinę pagalbą keisti bendruomenine. Turiu omeny ne tik tai, kad žmogus pagalbą gautų bendruomenėje, bet ir kad atsirastų savipagalbos tinklai. Tokių dar turime labai mažai, o kai skurdo ar kitos krizės akivaizdoje esi vienišas, negali atlaikyti įtampos. Tada kas renkasi alkoholį, kas migraciją, kas savižudybę, kas dar kažką. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija turi įrankių, kaip socialinėje srityje skatinti bendruomeninį veikimą.

Kitoje ministerijos veiklos srityje – darbo reikia stiprinti darbuotojų ir darbdavių

s iš pašaukimo

bendradarbiavimą, kurio dabar labai trūksta. Tikiu turtingą visuomenės dalimi – kad ji pakankamai sąmoninga, kad verslas supranta, jog siekiant tik pelno ir naudos ilgalaikėje perspektyvoje tai atsisuka ir prieš pačius verslininkus, ir prieš visą visuomenę: žmonės emigruoja ir tada trūksta darbuotojų, mažėja perkamoji galia ir verslas pradeda strigti, atsiranda daugiau socialiai remtinų žmonių, kuriems iš viešųjų pinigų reikia mokėti išmokas.

– Esate sakęs, kad negražu demonstruoti prabangą. Ar nesate vadinamosios pavydo ekonomikos šalininkas, manantis, kad reikia iš turtingų atimti, neturtingiems atiduoti, ir visi gyvens gerai? Bet juk be sėkmingo verslo nebus darbo vietų ir gerovės.

– Mano nuostata tokia: žmogus turi suvokti, kad jo elgesys turi socialines pasekmes. Jei žmogus savo turtingumą išreiškia ryškiais atributais, tai kuria socialinę įtampą. Socialinė atskirtis, socialinio neteisingumo jausmas – vienas pagrindinių įtampos visuomenėje šaltinių.

Mūsų startinės pozicijos skirtingos: vieni gimsta turtingose šeimose, kitus atiduoda į vaikų namus, treči yra su negalia. Kai kas mano, kad kiekvieno sėkmė priklauso tik nuo jo paties pastangų. Bet jei taip būtų, tiek daug vaikų namų auklėtinių nebūtų kalėjimuose.

Pastaraisiais dešimtmečiais net tokioje liberalioje valstybėje kaip JAV, kur, palyginti su kitomis turtingomis šalimis, socialinis atotrūkis didžiausias, labai rimtai diskutuojami socialinio saugumo klausimai tuo aspektu, kad kuo didesnė socialinė nelygybė, tuo daugiau visuomenėje agresijos, smurto.

Tas pats ir Lietuvoje: čia didelė socialinė atskirtis ir procentiškai bene didžiausio Europoje masto smurtas ir prieš save, t.y. savižudybių skaičius, ir prieš kitus – tą rodo kalinčių asmenų kiekis. Stulbinantis, taip pat vienas didžiausių Europoje patyčių mastas mokyklose. Tad į pajamų, socialinę nelygybę negalime žiūrėti pro pirštus ir kalbėti apie pavydą, nes to pasekmės labai didelės. Norisi visų susitelkimo tai keičiant.

– Užsiminėte apie startinę poziciją. Kokia teko jums pačiam?

– Gimiau Panevėžyje. Kai man buvo šešeri, šeima persikraustė į Vilnių. Augau sovietmečiu, kai tos startinės pozicijos daugelio buvo panašios. Bet paskui tėtis pradėjo verslą, jį tebeplėtoja jau daugiau kaip 20 metų. Tai sukūrė vertę, taip pat ir turtingą tėvų pasistatę gana didelį namą Riešėje, kur dabar gyvename ir mes su žmona bei penkiais vaikais, ir mama, ir močiutė.

Kai reikėjo apsispręsti, kuriai sričiai atsidėti, stabili šeimos padėtis sukūrė vidinį saugumą, kad galiu rinktis socialinę sritį. Ji nežada didelio materialiojo atlyginimo ir gerovės, bet žinojau,

kad galėsiu atsiremti į tėvus. Tai leido studijuoti socialinius mokslus, po to steigti socialinės pagalbos centrus. Taip, mano startinė pozicija sukūrė sąlygas mano pašaukimui išsiskleisti ir už tai aš dėkingas tiek tėvams, tiek Dievui.

Socialinė pagalba – tai ne tik šalpos dalinimas, tai padėjimas žmogui pačiam stotis ant kojų.

– Reto verslininko sūnus renkasi socialinį darbą. Ar tėtis nenorėjo, kad tęstumėte jo verslą?

– Mano abu broliai – tėvo versle. Vyresnysis jau buvo padaręs gerą darbinę karjerą, kai atpažino, kad jo pašaukimas – būti matematikos mokytoju, tad dabar derina du darbus.

Tėtis ir man siūlė rinktis sveikatos sritį (tai susiję su jo verslu, jis turi optikos įmonę), norėjo, kad prisidėčiau prie jo veiklos. Bandžiau stoti į mediciną, bet dabar galiu pasakyti: ačiū Dievui, neįstojau. Buvau gabus, mokiausi Vilniaus licėjuje, vienus mokslo metus – JAV. Sekėsi vos ne visos sritys, prasčiau tik biologiją, kurios kaip tik tuomet ir prireikė stojant į mediciną. Į daugelį sričių būčiau įstojęs, bet antruoju pasirinkimu nurodžiau socialinį darbą. Tai buvo tikrai iš širdies einantis pasirinkimas, tikrai pašaukimas.

– Kaip atradote savo pašaukimą?

– Jis formavosi vėlyvoje paauglystėje Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapijos bendruomenėje. Dievo dovana, kad čia patekau tarp jaunų žmonių, kurie didžiąją savo laisvo laiko dalį skyrė bendruomenei burti. Stengėmės įtraukti jaunimą ir vaikus integruotis į bendruomenės gyvenimą, padėti spręsti ir socialinius klausimus, vadinamųjų gatvės vaikų problemas. Ši patirtis, kai vieni į kitus atsiremia ir tai kuria didžiulę pridėtinę vertę visai visuomenei, man tapo kažkokiu gyvenimo kodu, principu, kaip galime gyventi vieni kitus remdami ir taip prisidedami prie didesnių dalykų.

Parapijos jaunimo bendruomenė man labai artima ir todėl, kad čia susipažinau su būsima žmona, čia vienas kitą atradome. Visi penki mūsų vaikai ten pakrikštyti, lanko vaikų grupėles, važiuojame į stovyklas, dalyvaujame šeimų maldos grupėse, moterų, vyrų grupėse.

Mano žmona – biologijos magistrė, bet nori tapti akušere, studijuoja, tik šiuo metu, dar pagausėjus šeimai, studijas yra pristabdžiusi. Iki dukrelės gimimo ji dirbo pagalbos būsimums mamoms srityje, padėjo nėščiosioms rengtis pirmajai motinystei.

Beje, ir mano mama atsidavusi panašiam darbui – Pal. J. Matulaičio socialiniame centre jau gerus du dešimtmečius dirba stiprindama šeimas. Mūsų parapijoje – vienas pavyzdinių ▶

Linas Kukuraitis (38 m.)

Išsilavinimas: Vilniaus licėjus; Vilniaus universitetas, socialinio darbo magistras.

Ligšiolinis darbas: beveik 12 metų vadovavo Vilniaus arkivyskupijos „Caritui“, buvo pirmasis pasaulietis, einantis šias pareigas; Vilniaus universiteto Socialinio darbo katedros asistentas; prieš tai – VŠĮ Pal. J. Matulaičio socialinio centro vadovas.

Šeiminė padėtis: vedęs, penki vaikai: Džiugui dvylika, Jonui devyneri, Augustinui penkeri, Pauliui dveji metai, Adelei penki mėnesiai.

Užsienio kalbos: anglų, vokiečių, rusų.

Pomėgiai: knygos, bendruomeninis gyvenimas, pasivaikščiojimai su šeima gamtoje.

„Carito“ laikinieji namai, kur glaudžiasi benamiai

► pagalbos šeimai centrų, kuriame teikiama pagalba ne tik krizę išgyvenančioms ar rizikos šeimoms, bet veikia klubai, stovyklos, savitarpio pagalbos grupės ir stiprioms šeimoms, kad jos galėtų bendrauti, remtis viena į kitą. Vertybės ir gyvenimo stilius, kuris dabar formuojasi visuomenėje, karjeros siekimas, vartotojiškas santykis su daiktais ir su žmonėmis – šiuo metu per tas pagundas šeimai nelengva išsilaikyti. Vienas priešnuodžių – burtis, vieniems kitus palaikyti. Mano šeima dalyvauja toje šeimų bendruomenėje, dabar joje gal net koks šimtas šeimų.

Tai tapo mano gyvenimo kodu, kad galime gyventi vieni į kitus atsiremami ir taip prisidėdami prie didesnių dalykų visuomenėje.

– Sakote – karjeros siekimas trukdo šeimai. Bet ir jūs tam neatsispyrėte. Kaip žmona sutiko šią žinią?

– Kai pirmą kartą paklausiau, ką ji mano, reakcija buvo tokia: tu ką, visai išprotėjai? Turėjau parą apsisprendimui, po jos paprašiau antros. Nemažai šnekėjomės su žmona, vaikais, didžiąja šeima, draugais. Turiu dvasios tėvą, su kuriuo susitinku kartą ar du per mėnesį, jis irgi sakė, kad tai turi būti visos šeimos apsisprendimas, nes būsiu mažiau namie, tad tai bus ir šeimos tarnystė. Visi palaikė, todėl apsisprendimas didesnei tarnystei buvo lengvesnis.

– Jūsų visi penki vaikai gimė namie. Netikite medicinos laimėjimais?

– Taip, visi penki mūsų vaikai gimė namie. Džiugui dabar dvylika, Jonui devyneri, Augustinui penkeri, Pauliui dveji metai, Adelei penki mėnesiai.

Tikiu medicinos pažangą ir džiaugiuosi, kad gimdymas sveikatos įstaigose keičiasi į gerąją pusę. Antra vertus, esu įsitikinęs, kad tai moters ir vaiko kelionė, moteris turi padėti gimti vaikui, ir čia svarbu moteriai sukurti kiek galima saugesnes ir dvasines, ir fizinės sąlygas. Mano

žmona sakė, kad saugiausiai jaučiasi namie. O vaikų dalyvavimas brolio ar sesers atėjime užmezgė pamatinius jų ryšius. Tai sukūrė didžiulę dovaną mūsų šeimai.

Norėtusi, kad nekonfrontuojant, nepriešinant būtų ieškoma tinkamiausio būdo, kad šeimoms, kurios renkasi gimdyti namie, sveikatos apsaugos sistema padėtų jaustis maksimaliai saugiai, tai turi būti reglamentuota, o šeimos galėtų sumokėti už paslaugas. Beje, gimdymas namie įtvirtintas ir kaimyninėse Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje.

– Jus pažįstantys žmonės pasakoja, kad esate visiškai neprisirišęs prie daiktų, neturite net išmaniojo mobiliojo telefono. Ar jūsų vaikai neprotestuoja prieš tokią gyvenimo filosofiją, kad reikia duoti kitiems, net jei patiems – ne perteklius?

– Turiu pripažinti, kad praėjusią savaitę buvo vyriausio sūnaus gimtadienis ir jam padovanojome išmanųjį telefoną. O mano – štai, senas, paprastas. Tiesa, gavau darbinį išmanųjį, tad juokauju, kad šalia visų rūpesčių dėl naujo darbo prisideda rūpestis išmokyti naudotis išmaniuoju.

Mūsų apsisprendimas dėl prabangos daiktų gali skambėti keistai, nes gyvename dideliame name viename prabangesnių rajonų, Riešėje, gražiai sutvarkytoje aplinkoje. Bet pasirinkome kasdieniame savo veikime kiek galime būti su kitais lygiaverčiai, ir tai labai vertinu. Manau, tai labai svarbu visuomenėje.

Pavyzdžiui, švedų verslo vadovai nesipuikuoja brangiais užsieniniais automobiliais, nes ten demonstruoti prabangą nei solidu, nei toleruojama visuomenėje. Ten sunkiai atpažinsi, kuris žmogus iš turtingos aplinkos, kuris iš skurdinės, ir toks pasirinkimas leidžia formuotis visai kitokiai kultūrinei terpei. Visi atsakingi už savo asmeninę raišką.

– Jūsų senutėlis „WV Polo“ tapo „įžymybe“, kai jus pakvietus į pokalbius dėl ministro pareigų kažkas lėkdavo padėti užvesti automobilio. Ir dabar jis prie ministerijos atrodo neįprastai...

„Šeimadienis“

Prezidentė D. Grybauskaitė lankėsi „Carite“

– Nei gėdijuosi, nei didžiuojuosi – yra, kaip yra. Iki ministerijos pats noriu atvažiuoti, pakeliui vaikus į darželius užvežu, tas laikas dar kiek pabūti su vaikais man irgi svarbus. Tačiau seni automobiliai valgo ne tik pinigus, bet ir laiką: ši mėnesį triskart buvau servise, tad greičiausiai reikės galvoti apie automobilio keitimą.

– **Prieš beveik 12 metų pakviestas vadovauti Vilniaus arkivyskupijos „Caritui“ buvote pirmas pasaulietis jos vadovas, pirmas čia ėmėtės ieškoti pinigų paramai per ES projektus, smarkiai išplėtėte paramos sritis ir apimtis. Ar esate išskirtinių vadybinių gebėjimų?**

– Formaliai skaičiuojant struktūrų, žmonių pagalbos padaugėjo gal triskart, o kai kuriose srityse viską pradėjome nuo nulio. Vilniaus arkivyskupijos „Caritui“ priklauso keletas viešųjų įstaigų, vienas fondas. Etatinių darbuotojų – iki 150, savanorių – per 500.

„Caritas“ turi du veikimo būdus. Pirmą, stengiasi kuo tiksliau atliepti skurdo situaciją. „Betanijos“ labdaros valgyklą perdarėme į dienos centrą, nes matėme, kad žmonėms reikia ne tik maisto, bet ir ugdymosi, integracijos. Dirbame su benamiais: kai jie patenka į mūsų nakvynės namus, „Carito“ darbuotojai padeda jiems įsidarbinti, ir dabar apie 70 proc. nakvynės namų gyventojų turi darbą. Pagalba – tai ne tik šalpos dalijimas, tai padėjimas žmogui pačiam stotis ant kojų.

Kita veiklos dalis – parapijų aktyvinimas, kad jų bendruomenės priimtų atsakomybę suteikti pagalbą savo parapijų žmonėms.

Per 12 metų tais dviem būdais – per pagalbos centrus ir per solidarumo skatinimą parapijose – esame gana toli pavažiavę.

Dabar Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ – plačiausią socialinės pagalbos tinklą turinti nevyriausybinių organizacijų Vilniaus regione: ji koordinuoja 46 įvairiapusę pagalbą teikiančių centrų ir programų veiklą maždaug penkiolikos rizikos grupių žmonėms.

Apimame daug sričių: vaikų dienos centrus, prisidėjome parapijose steigiant įvairias

motinos ir vaiko grupes, kūrėme grįžusiųjų iš įkalinimo įstaigų integracijos modelį.

Vadybiniai gebėjimai padeda, bet socialinėje srityje labai svarbu girdėti, atpažinti, kas iš tikrųjų skurdas, pabandyti pataikyti į jį, antra, reikia girdėti darbuotojus, programų vadovus. Mano išsiklausymas ir padėsinimas, kad jie patys vystytų veiklas, leido atsirasti naujoms iniciatyvoms. Mano, kaip vadovo, principas – įgalinti esančiuosius arčiausiai žmonių būti kūrybingus, atrasti taikliausius būdus. Tai paskatino prisijungti prie „Carito“ kai kurioms iniciatyvoms ar „Carito“ žmonėms atrasti naujų veiklos būdų. Štai vienas vairuotojas įsteigė žvakių dirbtuves ir kartu su globojamaisiais lieja žvakes. Kita moteris įsteigė kavinę, kurioje nemokamai moko moteris kulinarijos ir taip jas rengia darbo rinkai.

Asmeniškai daugiausiai gal esu prisidėjęs prie „Betanijos“. Prieš darant reformą nueidavau ten pavalgyti kartu su jos lankytojais, pasiklausyti, kuo jie gyvena, ko jiems labiausiai reikia. Artimai bendrauju ir su nakvynės namų gyventojais.

Prisidėjome prie pagalbos pabėgėliams: tos dramų, nesaugumas, kurį jie išgyvenę, palieka didžiulę traumą, ir turime padėti jiems tai išgyventi, atsiremti į mus, nesvarbu, ar jie rinksis pasilikti čia, ar išvažiuoti dar kitur. Mūsų šeima draugauja su šeima iš Irako. Jie sako: jei tik baigtųsi karas, važiuotume atgal, netrokštame čia įsitvirtinti ar pasipelninti. Taip ir emigravę už geležinės sienos lietuviai sakydavo, nors ir ne visi grįžo. Bet turime būti arti šių žmonių.

Žmonės, kuriems reikia padėti, išgyvena skirtingas situacijas, bet tarp jų viena yra bendra – visiems reikia artumo, bendrumo, pagalbos, pripažinimo. Kad ir kokia būtų situacija, pamatinis dalykas yra paliudyti žmogaus vertę, o kai jis sustiprės, galės pats stotis ant kojų.

– **Bet yra žmonių, užsiprogramavusių tokiame gyvenimo būdai, kad ir kiek jiems kas padėtų, nebandančių iš to išlipti. Koks jūsų požiūris į tokius žmones?** >

Kuo didesnė socialinė nelygė, tuo daugiau visuomenėje agresijos, smurto. Tad į šią nelygybę negalime žiūrėti pro pirštus ir kalbėti apie pavydą, nes to pasekmės labai didžiulės.

► – Klausimas – užsiprogramavęs ar užprogramotas: jei šeima per kelias kartas gyveno taip, žmogui sunku atsiprogramuoti. Bet net jei dalis visuomenės renkasi gyventi iš paramos, šie žmonės verti oraus santykio su jais. Neretai „Caritas“ ir renkasi padėti tiems, kurie visuomenėje nevertinami, tam tikra prasme nurašomi: vienišiams, seniems, ligotiems žmonėms, tiems, kurie ieško maisto prie konteinerių, tiems, kurie, atrodytų, neturi ko duoti visuomenei. Bet tai, kaip mes su jais elgiamės, parodo, kokia visuomenė esame, kiek turime žmogiškumo. Ir elgetų prašau, kad jie ne tik gautų, bet ir kažką kitiems duotų, nes reikia, kad visuomenėje būtų apykaita. Ir nebūtinai tai reiškia nuvalyti šaligatvius ar dar kokį darbėlį padaryti – jie gali pasimelsti už mano šeimą ar parapiją. Tarp jų yra labai įvairaus likimo žmonių, yra ir išsilavinusių. Su vienu tokiu keičiamės knygomis.

Net jei kažkuria dalimi tie žmonės patys renkasi gyventi iš šalpos, svarbu, kad su jais liktų santykis ir jis būtų „gauname – duodame“, nes tai daro mus orius. Reikia padėti tiems žmonėms jų orumą išreikšti.

– **Ar, jūsų pastebėjimu, žmonių noro padėti silpniesiems ir vargstantiems daugėja, ar mažėja?**

– Daugėja, ypač tarp žmonių, kurie įsitraukia į parapijų bendruomenių gyvenimą. Jie sąmonėja, tampa atsakingesni už bendruomenę. Yra puikių dalykų, kuriuos bendruomenės padaro net be papildomo finansavimo, jei ką ištinka bėda. Mes galime atsiremti vieni į kitus solidarumo ir savanoriškumo pagrindu. „Caritas“ ar „Maisto bankas“ – liudijimai, kiek daug savanoriai gali nuveikti.

Netgi didesnis mūsų solidarumo rodiklis – ne kiek žmonės aukoja pinigų, o kiek prisideda savo laiku. Laikas – brangesnė nei pinigai dovana, nes jo visi turime tiek, kiek mums duota, vadinasi, padėdami kitam aukojame savo gyvenimo dalį.

– **Sudarote minkšto vadovo įspūdį. Bet jūsų buvę pavaldiniai pasakojo, kad nereikia painioti atvirumo su minkštumu, kad esate tvirtas, ginate savo poziciją, o kartu esate labai drąsinantis, lyderius atpažįstantis vadovas. O koks būsite vadovas ministerijoje?**

– Turiu vadovavimo patirties: vadovavau Palaimintojo J. Matulaičio socialiniam centrui, iš ten kardinolas Audrys Juozas Bačkis pakvietė į „Caritą“.

Esu iš pasitikinčių kitais vadovų, nes tikiu, kad pasitikėjimas įgalina. O taip norėtųsi, kad žmogus į darbą ateitų nusiteikęs ne atidirbti darbo valandas, bet atiduoti visą save. Žmonės, kuriais pasitikima, kuriems skiriamos pasitikėjimą rodančios užduotys, įsitraukia į darbą, jiems norisi veikti. Džiaugiuosi, kad „Carite“ pavyko sutelkti tokių žmonių komandą.

Bet kai reikia ginti savo organizacijos tikslus, tą darau griežtai, priešingu atveju nebūčiau išlikęs kaip vadovas. Kietumo vadovui reikia, kai reikia, bet vien juo vadovautis negerai, nes kietumas žmones suvaržo, tada jie daro tik tai, kas jiems liepiama, o ne tai, kuo tiki ir ką turi daryti.

Jei ir ministerijoje pavyks pasiekti, kad žmonės išlaisvintų savo kūrybinį potencialą, būtų drąsesni idėjomis ir veiksmams, Lietuva daug laimėtų.

– **Beje, ne pirmą kartą esate ministerijos pastate?**

– Tikrai ne pirmą. Antra kadencija buvau Socialinio darbo taryboje – tai ministrui patarianti ekspertų komanda, kurioje kartą per mėnesį diskutuodavome apie socialinę situaciją. Dirbau ir daugelyje darbo grupių socialiniais klausimais.

– **Dėstote Vilniaus universitete socialinį darbą studijuojantiems studentams. Kokie būsimieji socialiniai darbuotojai?**

– Dirbu su magistras ir kasmet nustembu, kiek daug yra brandžių, kompetentingų jaunų žmonių. Norisi sudaryti kuo geresnes sąlygas jų sąmoningumui, solidarumui su visuomene pasireikšti, panaudoti juos visuomenės labui.

– **Ar lig šiol domėjotės politiniu gyvenimu?**

– Nepriklausiau ir nepriklausau jokiai partijai, bet visuomet rūpėjo, kas vyksta valstybėje, su draugais apie tai diskutuodavome. Vienu metu net pajutau, kad gal reikėtų ir daugiau įsitraukti į politinį diskursą, ir štai visai netikėtai iš valdančiosios partijos žmonių, kurie mane pažįsta, gavau pasiūlymą.

– **Ką atlikęs pasibaigus kadencijai pasakytumėte, kadėjote čia ne veltui?**

– Jei Lietuvos šeimos jausis saugiau ir drąsiau veikti, auginti vaikus, prisidėti prie visuomenės darbų, bus įgyvendintas vienas pagrindinių mano siekių. Antra, jei pagerės socialinis dialogas tarp darbdavių ir darbuotojų. Trečia, jei mūsų bendruomenėse padaugės bendruomeninių paslaugų, neformalių tinklų. Jei tai pasisėktų, jausčiausi prie to prisidėjęs.

O Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonių plane bus nurodyti konkretūs darbai, nes kiekvieną iš šių siekių gali užtikrinti tik daug kompleksinių priemonių, pavyzdžiui, šeimų saugumą – mokestinė aplinka, pagalba įsigyjant būstą, vaiko pinigai, priemonės darbui ir šeimai derinti, bendruomeninė pagalba esant krizinei situacijai. Tai ne vienos ministerijos kompetencijos darbai.

– **Ar yra prasmės klausti apie laisvalaikį – ar jam lieka bent kiek laiko?**

– Nedaug, bet jo radęs mėgstu skaityti knygas, vienu metu kokias šešias – ir grožinę, ir mokslinę, ir profesinę literatūrą. Mėgstu žygius su vaikais aplink ežerus, po miškus – tai labai svarbūs momentai, kažkas ypatingo. Mėgstu bendruomeninį gyvenimą, ryšį su žmonėmis, viską, kas telkia šeimas, – noriu, kad šeimoje būtų daugiau ne skiriančių veiksmų, kaip išmanieji telefonai, o vienijančių.

– **Atrodote labai teigiamas herojus. O kokių turite blogų savybių, kenksmingų įpročių? Pavyzdžiui, ar nešaukiate ant savo vaikų?**

– O, mano vaikai pasakytų – kantrybės ribas kartais peržengiu. Gyvenime nesu rūkęs, taurė alkoholio per šventes su draugais išgeriu. Turiu blogybių, bet apie jas papasakosiu savo dvasios tėvui. ■